

01381

Marte Saguntí, lo planeta de aquest any.

ANY NOU

SEGONS diuen los astrònoms lo planeta del any 1895 es Marte, l'heu de la guerra. Un gallardas ab casco y corassa que corre pels espays arrastrant la xarrasca. Un personatge de *Ordeno y mando*, mal-carat y pendencier. Un *disolvedor* de Assembleas per l'istol de 'n Pavia.

Un restaurador de monarquias a imitació de 'n Martínez Campos.

Si l'heu de la guerra volgués desfer lo que altres elements de la milicia han fet a Espanya, podria prestar un gran servey al país. Pero no es fácil.

Hi havia un temps en que 'ls militars eran los encarregats de girar la truyta. Ells tenian la paella pel mànech. Y no calia dirse Espartero ó dirse Prim per ferho y ferho bé, puig en una ocasió se 'n encarregá un trist sargento, que formava part de la guarnició de la Granja, y la truyta per xó surtí cuyta al punt... rossa com un or.

¡Mes av! Aquells temps han passat. L' exércit, interprete de las aspiracions del país, sentia anhels de progrés, de llibertat, de regeneració: aburría mortalment als reaccionaris de todas las castas, y quan venia l' hora de desvenaynar l' espasa, ho feya, y quan venia l' hora de triunfar, triunfava.

Aquells temps han passat. La truyta no la gira... Se limita sols a contemplarla... y fa denteta.

Marte, l'heu de la guerra, aquest any está massa ocupat a Corea y a la Xina perquè pugua recordarse de la infelís Espanya.

De manera que no podem pas refiarnos d' ell, ni un sol instant en tot lo curs del any. Los seus representants se contentaran veyent com se las arregla en Canalejas pera cumplir los compromisos contrets, realisant alló que vá dir que faria *cueste lo que cueste*.

No 's tracta, donchs, de balas salvadoras, sino de cigrons. Mes que 'l foch de la pólvora, preocupa avuy al exércit lo foch que ha de fer bullir la marmita del ranxo. 'L heu de la guerra, l'heu de las reivindicacions populars, lo deu dels grans entusiasmes patriòtics ens tindrà abandonats a la nostra sort, no 's recordará de nosaltres. Marte deixarà bonament que siga un altre planeta 'l que continui presidint la sort d' Espanya.

¿Quí es aquest planeta?
Anemho a veure.

Al meu entendre es Mercuri; pero un Mercuri degenerat, ó sigui 'l deu dels negocis bruts.

Ja fa molts anys que domina, una vintena ben completa.

Quan l' héroe de Sagunto doná 'l cop, Mercuri 's refugiá a la Bolsa. No tenia un xavo pera fer cantar un cego, y a pesar de tot vá jugar a l' alsa desafortadament, y vá enriqueirse.

Ell signé qui inspirá a n' en Cánovas la política restauradora.

—«Antonet—vá dirli—si vols sostenirte apoyat en mí, y ceneixte als concells que vaig a darte. En primer l'och no vulgas matar tot lo que es gras, y per forts que sigan los estímuls reaccionaris que t' impulsin, procura comprimirte. Las llibertats sancionadas per la revolució no las deroguis, no las hostilitas sistemáticamente: no las amputas de viu en viu, que 'l país pacient tal vegada se 'n sentirá massa y s' hi farà a cops de puny. Mes valdrá que las corrupcions y ellas mateixas s' anularen.

«Al mateix temps no perdís may de vista que hi ha un medi segur de aguantarse en lo poder. L' afany dels homes que han de apoyarte estriba en los negocis que pugan realisar. No t' dirigeixis may al cor, qu' es un caball encabritat sempre a punt de desbocarse; dirigeixte principalment a la butzaca. Procura enriquir als que t' ajudin lealment, que mentres tinguís oberta la gerra de la mel no han de faltarte moscas.

«Si plantejas resoltament lo règimen dels negocis, de las concessions, dels monopolis, de las traficas, veurás venir aqueixas moscas a bandadas, a núvols y de totes procedencias. Viangan de ahont vingan, no las retxassis, no las esquivis. Dona la benvinguda als famelichs que abandonin los seus ideals antichs, los seus compromisos revolucionaris. Aquestos serán los que mes serveys podran prestar-te, per lo mateix que sembrarán lo defalliment y 'l fassidi en la massa honrada del país, qu' es sempre la mes temible, sobre tot quan conserva un resto de virilitat.

«Fes una política desmoralisadora, corruptora, escandalosament fastigosa. Apoderat del manubri electoral y no deixis sortir elegit sino als que tu vulgas, ó als que sollicitin lo teu beneplacit. Arréglat una oposició de camama, que t' eviti 'l ser víctima dels seus mateixos partidaris. Alenta y dona esperansas a un altre partit que 's presti a fer lo joch de la substitució alternativa sempre que 'l cas ho requereixi, y quan estigas cansat, entrégali 'l poder, ab la condició precisa de que ha de tornarte'l, quan ell se cansi a la seva vegada, ó quan tú estigas tip de dejunar.

«Fentho aixís, pujant y baixant, baixant y pujant com si ocupessin los dos extrems de un balanci, gobernaréu felissos y ditxosos per anys que passin. La nació espanyola será la vostra hisenda. Tot lo qu' ella perdi, ho guanyaréu vosaltres.

«No t' separis un punt de aquest programa. Y en las majors tribulacions acút a mí, segur de trobar sempre l' apoyo decidit y eficaz del deu dels negocis.»

Tal ha sigut, durant aquests últims vint anys, lo programa vigent dels partits monárquichs.

Aixís es com viuen, aixís com es menjan: aixís es també com lo país va enfonzantse cada dia mes en l' abisme de la impotencia y 'l desprestigi.

Apoyats en Mercuri, molts homes públics y altres que ab ells se relacionan, y que avants no tenian ni

ahent caure morts, arrastran carretella y viuen instalats en magnífichs palaus, ab tots los refinaments del luxu més insultant.

Lo país cada dia mes agobiat, y ells cada dia mes poderosos.

Aumentan los tributs, y las necessitats de l' erari públich son cada dia mes insaciables. Altras nacions, com per exemple Itàlia, deuen la seva ruina a la fatlera bélica que las obliga a sostenir uns armaments molt superiors a las sevas forsas. Aquí, en cambi, tot está desatés, l' Exércit y la Marina, las obras públicas y l' ensenyansa, y 'ls quantiosos recursos que s' exigeixen a un país agostat se filtran y desapareixen a través de la mes desorganizada de las administracions, donant lloch als despilfarros més escandalosos.

La vida tan próspera pels que sucen, tan penosa pels que treballan, presenta contrastos irritants, y sordament s' agitan las reivindicacions socials dels que no poden subvenir a las sevas primeras necessitats.

Llavors Mercuri, l' deu dels negocis bruts, quan sent las reclamacions dels que cridan, ó l' espatech de las bombas dels que s' exasperan, en lloch de procurar a tota costa un remey, atenen als necessitats, busca la seva salvació en las prácticas de la mes descastada hipocresia religiosa.

Mercuri s' ha fet amich del clero.

No té un céntim pera socorre als esquilmats agricultors que no poden viure de la terra que cultivan; no té una malla pera crear institucions de previsió que alentin y confortin a las honradas classes treballadoras de las ciutats, per las quals la vida va sent cada dia mes difícil; en cambi té caudals inmensos per omplir lo país de convents y colegis, y per inundarlo de capellans y frares.

L' aliansa dels negociants materials ab los negociants espirituals s' ha consumat baix los auspicis de Mercuri.

La llibertat, fortament establerta, la llibertat fent efectiu lo dret que té cada ciutadà de intervenir en la cosa pública, pera crear ab lo concurs de tots un estat de cosas convenient a las aspiracions del poble; la llibertat emancipadora de las conciencias, es considerada com un perill, pels monopolisadors de la política, pels negociants que fa vint anys explotan a la pobla Espanya.

Y per ofegar aqueixa aspiració, per evitar que prengui cos y s' alsi algún di, reivindicant los seus drets, posan los seus abusos, al amparo de la moixigateria religiosa. No 'n tenen prou ab la forsa armada y acuden a la milícia mística. No 'n tenen prou ab empobrirnos, que 'ns volen deprimir.

Mercuri, l' deu dels negocis bruts, lo planeta que fa vint anys presideix los destins d' Espanya, preten viure eternament a expensas dels pobres y dels tontos.

P. K.

ACADEMIA DE LAS DAMAS

CIRCULAR

ESPRES dels nous plans d' ensenyansa que l' Exm. Sr. Ministre de Foment acaba de posar en vigor, en vá havém esperat una Real Ordre ó un Projecte de lley que posés a las senyoretas al nivell intel·lectual que 's mereix sempre 'l nostre desir, hermós y débil sexo. Las que han d' esser en lo dia de demá companyeras inseparables d' aqueixos

sabis que brotarán dels Instituts y delas Universitats, aquellas que deurán ser carinyosas esposas dels futurs genis covats baix las alas protectoras del Estat, se trobarian en mitj de la societat del pervindre sense tituls ni coneixements per desempenyar los saceratissims destins a que la Naturalesa las eleva. D'aquí arrenca la felís idea de crear en nostra ciutat una *Academia de las damas*, hont las senyoretas podran cursar las assignaturas mes útils y precisas a fi de que a son degut dia pugan obtar a un lligitim titol de *batxilleras*, mes a mes, quan ja 'l públich, desde temps remot, otorga aquesta gracia a las descendentes d' Eva en general y a las tafaneras en particular.

QUADRO D' ASSIGNATURAS

PRIMER PERIODO, DE CONEIXEMENTS ESSENCIALS.—Podrán cursarlo todas las senyoretas sense distinció de categorías, havent cumplert los 14 anys.

Gramática parda.—Aquesta assignatura es la fonamental, y per ella podrán ferse cárrech las alumnas dels infinits recursos ab que conta l' astucia femenina.

Curs de dissimulo.—Vindrà a ser una ampliació de l' anterior, hont la profesora donará instruccions detalladas sobre la hipocresia de bon tó.

Coquetaria elemental.—Aprofitant las condiciones y aptituts innatas en la dona, procurarem son desenrotlo, donant lliçons diarias que posarán a nostras matriculadas en un estat superior de defensa per corre mon, ja que aquesta assignatura vé a ser lo que 'l esgrima als del sexo contrari.

Religió y moral de la elegancia.—Escudi precís a las damise-

las del gran mon. Maneras de portarse en lo temple, art de senyarse ab un sol dit. Santoral de las nenas casadoras, predicadors de moda, elecció de Director espiritual, canturias de Maig, etc., etc.

Lletra menuda.—Repás complets dels elements ab que conta la dona y del partit que pot traure dels mateixos.

SEGON PERIODO, D' AMPLIACIÓ Y CONEIXEMENTS ESPECIALS.—Aprobadas las assignaturas del primer periodo, podrán las alumnas emprendre l' estudi de las següents:

Idiomas nats.—Ensenyansa completa dels llenguatjes de las flors, del vaou, del mocador y de la tarjeta, utilissima a las nenas honestas y recatedes que vulgan descnir als seus adoradors las mes intimas manifestacions del cor, en forma delicada y correcta.

Caligrafia cupidinesca.—Sistemas d' escriure cartetas, bitllets, notas, apuntacions, etc., etc., ab expressió del modo y manera de deformar la lletra, imitant estats apassionats ó violentos, ab la trampa de las llágrimas sobre l' escrit y demés tnanterias propias d' una noya com cal que busca marit.

Telegrafia intima.—Métodos posats en práctica desde 'ls temps antichs fins als moderns. Estudi perfecte de senyals ab mocadors, toballolas, corinas, persianas, cordas de balcó, testos, finestras, cortinetas, etc., etc. Telegrafia nocturna ab senyals de llum, mistos, etc. Telegrafia musical ab piano, etc. Métodos especiales de balcó a balcó, de carrer y cel-obert. Telegrafia Morse aplicada als sosres y a las parets en los amors de vehinat. Telegrafia secreta ab clau indesiffrable.

Cosmetologia.—Detallat estudi de las pomadas, polvos, ayguas, essencias y demés admiriculs de tocador. Art de pintura, pera caracterisarse a la perfecció, imitant descoloriments, ulleras, pigas capritxosas, etc. Prácticas de *maquillage* pera ocultar defectes del cutis, moltatxos inconvenients, tacas indelebles y arrugas primerencas. Sistemas especiales de cassar homes pe 'l nas, ab l' esqué d'una bona olor. Perfums de la boca, del cabell y de la roba, etc.

Art de riure y plorar.—Ensenyansa magistral de la rialla y del plor, desde 'l somris incitant a la riallada insultadora; moviment dels llabis; importancia del dentat, etc. Maneras de plorar, fent lo bót, morros, sospirs y demés. Llagrimeig, gemechs, hascas, desmayos, cubriments de cor, etc., etc.

TERCER PERIODO, PREPARATORI DEL MATRIMONI.—Demos-

trada la seva suficiencia y terminats que sigan los estudis del segon grupo, las senyoretas qu' estigan próximas a pendre estat, ó siga en camí del matrimoni, deurán matricularse de las assignaturas que van a continuació.

Estética de las formas.—Nocions de geometria y d' escultura. Estudi de las curvas, eminencias, depressions, perfils, lineas y superficies del cos baix lo punt de vista de la belleza.

Nocions de dret epitalmich.—Estudi importantissim de lo legal, lo just, lo moral, lo consuetudinari, lo imprescriptible, lo tolerable, lo inviolable, etc., dins de la societat matrimonial, baix los punts de vista de las lleys divinas, naturals y humanas y de las costums espanyolas, francesas, italianas, etcétera.

Fisica conjugal.—Estudis compendiats y elementals de fisica, pera us domésthic y particular. Gravetat dels cossos; Oscilacions dels pénduls; calor, magnetisme y electricitat; Transmissió dels fluidos: Agulla magnética; Atraccions, repulsions y corrents eléctricas; Poder de las puntas; Aplicació del calor a la dilatació dels cossos, a la destilació, etc.

Tauromaquia familiar.—Novissima aplicació del art taurino a la vida de casa. Picas y banderillas en forma de comptes de modista, sabater, etc. *Quebros oportuns* ó cambis de camí, y, si convé, *quebro de rodillas*, pera apartar recels y sospitas. Maneig de *muleta* ó ensarronadas ab magarrufas ó siga 'l modo de rentar la cara ab un drap brut. Maneig de l' espasa ó del sabre, segons las ocasions, etc.

La *Academia de las damas* conta ab un lluhidissim cos de professoras nacionals y extrangeras que en qüestions d' ensenyansa pública hi tenen ja la ma trencada. Las mamás acomodadas que vulgan confiarnos las sevas fillas podran inscriurelas com *alumnas internas*, ab la seguretat d' estar tan ben cuidadas y assistidas com en familia. En resum: todas las senyoretas que vulgan alcansar lo grau de *batxilleras en arts femeninas* poden estar seguras de obtenir una instrucció esmerada, económica y de gran profit.

Lo curs s' obrirá a primer de Janer del any prop vinent.

La Directora,

MARÍA DE LA AJUDA ESCALDUMS DE CARAGOL.

Completa viuda de Xerigot.

Lo Secretari general,
XAVIER ALEMANY.

ANY NOU...

Diu que farém vida nova
y que aquest cop va formal,
perque del modo que marxa,
aixó no pot continuar.
Diu qu' en los negocis públics
hi ha d' haver tal daltabaix!
que l' de sobre anirà á sota
y l' de sota anirà á dalt.
Diu que 'ls gossos á horas d' ara
están tots soliviantats,
esperant las llangonissas
ab que 'ls tenen que lligar....

Diu que 'ns van á dur
la lluna en un cova,
diu que de debó
farém vida nova.

Los ministros fusionistas
sembla que procurarán
alleugerirnos las cargas
qu' extém soportant anys há.
En los próximos presupostos
los gastos s' abaixarán,
suprimint cárrechs inútils
y despedint menja-pans.
La consignació de Guerra
se fixará en la mitat,
y á la secció de Marina
no s' hi destinará un ral.

Tot ja está resolt
per tentar la proba;
lo lema es aquest;
jany nou vida nova!

Desseguit que las Corts s' obrin,
hi ha un aixám de diputats
que presentarán projectes
d' importancia excepcional.
Diu que en las sessions desde ara
no s' permetrá enrahonar
y al qui falti á la consigná
se li posará bossal.
Volén aprofitá 'ls días
(ja que tans n' han malgastat)
traballant pels interessos
del poble que 'ls va nombrar.

Així 'l bon camí
poch á poch se troba,

y 's pot di ab rahó
any nou, vida nova.

Deixarém de ser las victimas
dels famélichs alemanys
y altres pobles que 'ns explotan
á la sombra dels tractats.
Als que treballar desitjin,
no 'ls faltarà treball may;
los que avuy pateixen gana,
desseguida tindrán pá.
Lo vi inundará las vinyas,
los camps vessarán de blat,
dia y nit las xamaneyas
sa fumera escamparán.

Veurem l' or á munts,
tindrém teca y roba,
estarem en gran....
¡farém vida nova!

Lo que diuhen; lo que contan,
á la fi ¿será vritat?
Jo no 'n crech ni una paraula,
ni una coma, ni un borrall.
Massa embulls hi ha en la madeixa,
perque 's puguin arreglar
sóls passant del any que acaba
al any que estém comensant.
La esperada medicina,
lo remey dels nostres mals
ni 's troba en cap calendari,
ni depén d' un cambi d' any.

¡Vinga la.... *daixons*,
que tot ho renova!
llavors si que al punt
farém vida nova....

C. GUMÀ.

VIDA NOVA

S' agitan en lo partit
republicá, manifestas
corrents de mútua in
teligencia.

A Madrid banqueten
dos periódichs com
Lo País y La Justicia: á pro-
vincias Salmerón y Azcárrate

UN CAS DE SILVELITIS

Al pobre Antonet li ha sortit un mal grà que no 'l deixa viure.

XANXULLERÍAS

—Si vol que aquest negoci li prosperi, encengui una llantia á Santa
Angelita y no hi planyi l' oli.

deixan sentir la séva veu au-
torisada recullint los aplausos
mes entusiastas, quan procla-
man la necessitat de la unió re-
publicana. Desde París s' anun-
cia la publicació de un mani-
fest de 'n Ruiz Zorrilla enco-
miant també la idea de la unió.
Y un núcleo de joves, vinguts
á la vida pública, sense com-
promisos personals de cap
mena, sense ressabis qu' en-
torpeixin l' impuls de las sévas
aspiracions sincerament repu-
blicanas se disposan á reunir-
se en Asamblea pera procla-
mar la necessitat, ja desde
avuy, irresistible, de una re-
fundició vigorosa de tots los
elements que aspirin á la im-
plantació de la República es-
panyola.

L' aspiració, per consegüent,
resulta general y casi uná-
nime.

Nosaltres voldríam que 'ls
prohoms que capitanejan las
distintas fraccions en que fins
ara ha estat dividida la gran
familia republicana, ara que ha
finit l' any 94, passessin un es-
crupulós balans de las sévas
forças respectivas y obressins
en conseqüencia.

De segur que cap de aquei-
xas fraccions podria proclamar
l' obtenció de una sola gana-
cia. Pel contrari, totes ellas
han experimentat pérduas més
ó méns considerables.

Creure que alguna d' ellas
havía de imposarse á los demés
ha sigut fins ara y sería en lo
successiu una quimera, una ilu-
sió perillosa. Totas ellas, en
mes ó menos grau, lo únich que
logran es apartar de la vida
pública á un número considera-
ble d' elements actius, que 's re-
tiran en espera de millors días.

Subsisteixen las organizacions mes ó menos sólidas y
trabada: los comités, los cassinos, un mon pit que s'
agita estérilment sense ressonancia. En quant al ma-
yor número permaneix retret, aislat, mirant ab indife-
rencia aqueixas jefaturas personals de carácter perma-
nent, que després de tot venen á ser una mala copia
del caciquisme monárquich.

Y 'l país, di-gustat de la monarquia, per lo cara
que li costa, no sab ahont ampararse.

Lo país vol una República y n' hi ofereixen lo menos
mitja do'zena.

—Trihi—li diuhen.

Y 'l país en la impossibilitat de ferho gira l' espatlla
disgustat.

Aixó es evidentíssim, y no podrá evitarse, mentres,
si no totes, la inmensa majoria de aqueixas fraccions
y fraccionetas que avuy s' agitan en vá, no prengan
resoltament lo partit de sacrificar de una vegada di-
ferencias circunstancials que á res conduheixen, per-
fills inoportuns que no tenen rahó de ser, y aquellas
antipatias personals que, en últim resultat, tot ho en-
venenan.

Ja fá molt temps que venim predicant lo mateix,
perque fá també molt temps que vé sentintse aqueixa
necessitat.

Lo fraccionament será sempre la impotencia, en
contrast ab la unió, qu' es la forsa, una forsa evident,
irresistible, soberana.

Importa esquinjar tots los programas particulars
per establirne un de general en lo qual se consigní
tot alló que 'ns uneix, prescindint de una vegada y
per sempre més, de tot lo que 'ns separa. Baix aquei-
tas bases, la unió naixerá sólida y será duradera.

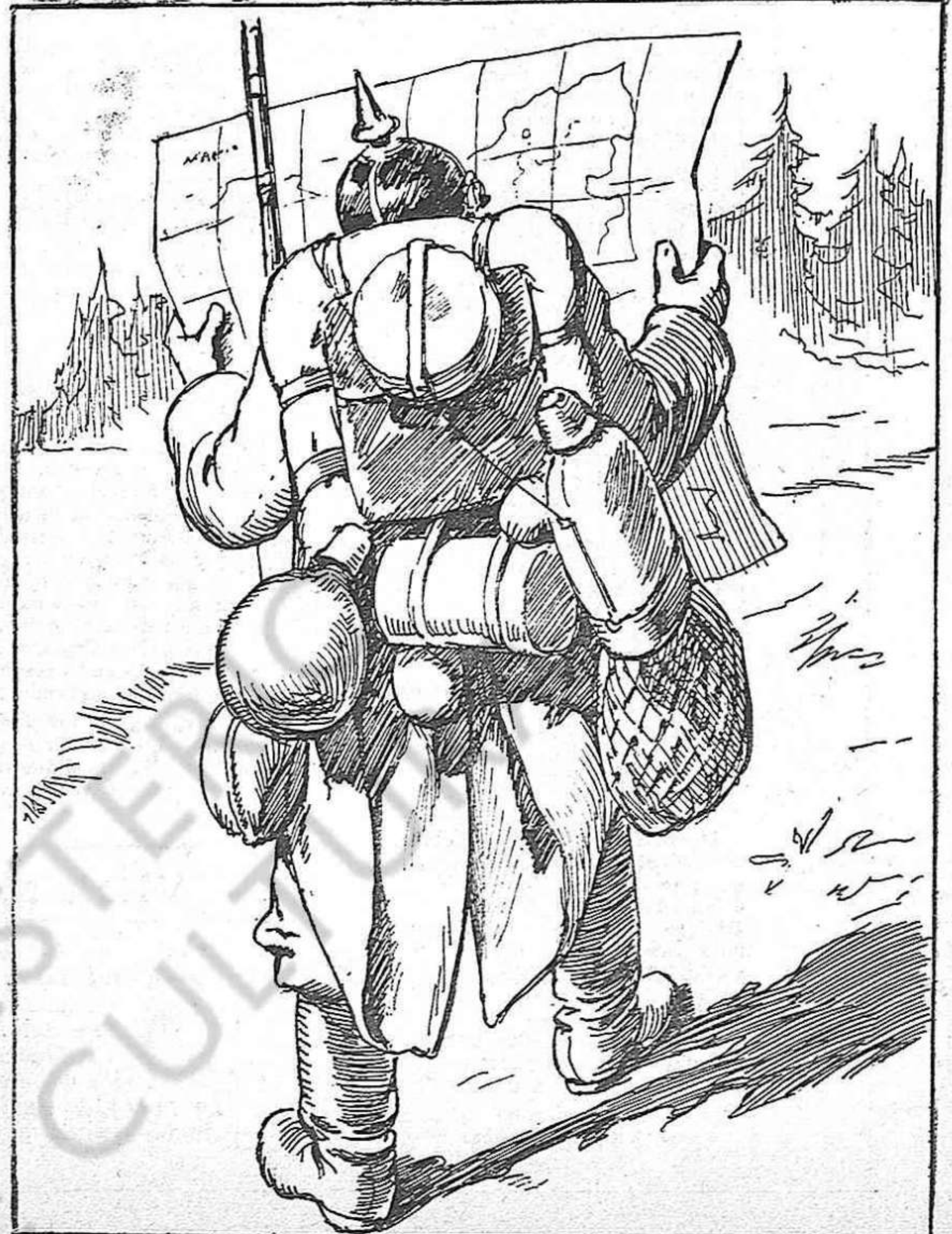
¿Son, per ventura, tan poch los punts en qu' es-
tém tots de perfecte acortí?

Un programa democrátiich complet y practicat
sense restriccions, lo reconeixement de tots los drets
individuals que deixi prácticament establerta la més
perfecta igualtat política, y per coronament la forma
republicana que sols d' ells y per ells pot viure, rein-
tegrar al país en la possessió de la séva soberania
permanent pera empendre totes aqueixas reformas
políticas, económicas y socials que 'l mateix país vaja
reclamant successivament per órgano dels comicis....
¿no basta aixó pera sentar las bases de una refundi-
ció completa de tots los elements republicans?

¿A que vé, donchs, fugir del terrenu plá, per anar-
sen á corre tontament per los cerros de Ubeda, com
diuhen los castellans, sense gloria ni profit de ningú,

L' Inglés.

L' Alemany.

ni molt menos del país, cada dia més necessitat de regeneració?

Això com a fi.

En quan als medis pera realitzar-lo, ells mateixos s' ofereixen naturals y lògichs, dintre de la realitat.

Regeneradors del sufragi universal, que ha de ser, després de tot, l'única arma licita dintre del règimen republicà, en las urnas hem de donar sempre las grans batallas, sigan las que vulgan las cábalas, las traficas y hasta las indignitats dels nostres enemichs.

Organisants per exercir aquest dret, adquirirem destresa, forsa, impuls y entusiasme. Prenem exemple dels socialistas alemanys, que a cada combat, a despit dels formidables medis ab que conta 'l govern de aquell imperi, han anat sempre multiplicant la seva forsa y augmentant la seva influencia.

Més val lluytar cara a cara, ab la rabó y 'l dret per armes, a despit dels medis reprobables que acumuli l' enemich, qu' estarse; com hem estat vint anys se guits, parlant de revolució sense fer-la, ni allegar medis pera realisar-la, y consumintnos en la més trista y deplorable esterilitat.

Si la revolució s' ha de fer algún dia, aquesta vindrá inevitablement, quan lo país, avuy retret, s' interressi per la cosa pública, y per ella s' interressará, quan un gran partit li dongui constantment l' exemple, ab rasgos de virilitat, de honradés y de virtut cívica.

Vinga, donchs, l' unió, ab totes las sévas conseqüencias.

L' any 95 ha comensat.

Any nou, vida nova.

J. R. R.

LA PREMPSA Y LAS PILOTAS

Carta oberta

Senyó Directó ó Gerent del periódich... tal ó qual: (com que tots fan casi igual, lo nom es indiferent.)

¿Sab que la inmensa importancia que al element pelotari

vé dant en lo seu diari ens comensa a posá ab ansia? ¿Sab que aquest perpétuo afany de ocuparse dels frontons en totes las edicions als lectors los sembla extrany?

Com la malicia aquí sobra y tothom fa ja 'l cap viu lo menos que 'l públich diu es:—«¡Vaja, aquesta gent cobra!» Sense una causa sonant, de quin modo 's compendria que un dia y un altre dia ne parlessin tant y tant? ¿Cóm, sense algo extraordinari, fill d' un secret embolisme, veuriam al periodisme convertit en pelotari?»—

Jo no vull pensar tan mal ni tals sospitas aprobo; pero, soch franch, també trobo que aixó no es proa natural. Vosté 'm dirá:—«Es la tongada de la novetat...»—Vritat; pero ¿quina novetat ha sigut may tan... *cuydada?* ¿S' ha vist cap innovació de las mil que aquí han vingut que en la prempsa haja obtingut tan rara predilecció?

Desseguit que agafo 'l diari, avuy jo ja ho sé de cert, tot est: *Partido de ayer...* *Llegada de un pelotari...* *Reformas en Jai-Alai...* *entre el Zurdo y Bergamota...* En fi, pilota y pilota; ¡alló no s' acaba may!

En cambi, assumptos de pes que 'ns aplastan las espatllas, ó ls tracta ab dos ó tres ratllas ó ni menos ne diu res.

¿Que ahí un cotxero salvatje va reventá a un infelis?... Un *suelto* ben curt y llis: que l' enterrin... y bon viatge. ¿Que a alguns forners van multarlos per pesá 'l pa malament? Dos líneas, per cumpliment, procurant no anomenarlos.

Créguim, senyor Directó, y escolti a qui no l' enganya;

aquesta conducta estranya ens llama molt l' atenció.

Se cometen mil abusos de carácter irritant, y vosté tan fresch, callant; tant li importan cuyts com crusos. Tenim un ajuntament, (qual menció fins ruborisa) que 'ns deixa sense camisa y 'ns pela continuament, y no obstant vosté, al parlá de las sessions celebradas, ho fa ab quatre esgarrapadas: patim, patám... y ja está.

Pero ¡'l frontón! ¡ah salero! Allí si qu' está de vena... ¡Cóm alaba en Gamborena! ¡Cóm incensa al Tandilero! ¡Ab quin ardor en la sanch durant sis dias, ha escrit discutint si en tal partit un tanto era blau ó blanch! ¡Quántas planas empleadas, buydas totalment d' idees, parlant no més de *boleas saques, rasas y cortadas!*

La broma—y tothom ho nota—traspasa ja 'l límit módic: no 'ns hem suscrit al periódich per menjar sempre pilota. Deixis, donchs, d' atabalarnos explicantnos cada dia cosas que a la majoria no poden interessarnos. Los Beloquis, y 'ls Chiquitos, y 'ls Irúns y altres subjectes, dit siga ab tots los respectes, ens importan quatre pitos.

Defensi la llei y 'l dret, deixi la timba a recó y obtindrà la aprobació del seu amich: Joan Claret.

C. GUMÀ.

GUERRA (Dibuixos per APELES MESTRES).

El Francés.

L' Espanyol.

CARTAS ALS REYS

En Antonet s' assenta davant de la taula, 's cala 'ls lentes, suca la ploma y comensa á escriure:

«Señores Reyes: Sabrán que ya estoy acabando la paciencia y que si no hacen un pensamiento, así no puedo seguir.

»Mis amiguitos están todo el día silbándome las orejas, pidiéndome turrón y otra clase de alimentos, y repitiendo una y mil veces que quien no tiene pan muchas se piensa y que si no miro por ellos y no les doy algo para hacer hervir la olla, no responden de las consecuencias ni saben lo que harán.

»Ya ven ustedes, señores Reyes, que los pobres chiquitos tienen razón. No han lamido nada desde hace un puñado de meses; no tienen un pan en la tabla; han empeñado la ropa y la palabra con el amo de casa por cuestión del alquiler; en fin, que sus lamentos rompen el corazón y hacen rajar las lágrimas cara abajo.

»Por lo tanto, espero de su bondad y sentimientos caritativos, que esta noche al pasar por delante de mi balcón no harán los ojos gruesos como el año anterior y pondrán en mis zapatos el turrón necesario para hacer callar á mis amigos, evitando que nos giren las espaldas y hagan un golpe de cabeza, que dada su irritación, podría traer mucha cola y darnos un que sentir.

»No necesito marearlos más. Ustedes son personas habladas, y se harán cargo de la legitimidad de mis deseos.

»Los zapatos ya los verán ustedes enseguida. Son muy grandes; tanto como el hambre y la impaciencia de mis amigos.

»Adiós, señores Reyes. Salud y pesetas, y no hagan quedar malamente á su fiel niño, que siempre ha hecho bondad,

Antonio.»

Encare no fa deu minu'ts que 'l nen malaguenyo ha tirat la carta al buisson de *El Siglo presupuestivo*, lo bordegás Práxedes ja 'n té una copia.

L' endiablai baylet la llegeix ab molta calma y després de meditar una mica, 's tira 'l tupé enrera perque li fa nosa, agafa un plech de paper y comensa á escriure lo següent:

«Señores Reyes:

»No sé porque me baila por la cabeza que junto con la presente recibirán ustedes otra carta de un muchacho que se llama Antonio, que creo que es de la tierra de las pasas.

»Me jugaría cualquier cosa que este niño en una carta les contará mentiras á la alzada de un campanario, y acabará

»por pedirles turrón, contándoles que lo necesita mucho, porque que sus amigos nabos, sus amigos coles y romances así.

»No se le escuchen de nada. Ese Antonio es un infundioso y un trapisonda. Todo lo que dice es envidia que me tiene, porque que sabe que ustedes me guardan el turrón para mí y él se las ha de espíñar.

»Seguramente les vendrá con la canción de que si le dejan los zapatos vacíos va á suceder alguna cosa. Ustedes ríanse y no le hagan cabal, porque sus amigos no tienen sino mucha lengua y pocos hechos.

»El turrón me lo guardan todo para mí. La comitiva de mis compañeros están muy agradecidos, y tendrían un gordo disgusto si ustedes les hacían el feo de retirarles su afecto y consideración.

»Como de costumbre, en el balcón no pongo zapatos, porque allí cabe poca cosa. Este año he puesto un mundo y un par de cuévanos.

»Espera que se lo llenarán todo su obediente niño,

Práxedes.»

Las cartas han seguit totas dugas lo séu curs. Ara falta sapiguer lo que resoldrán los Reys.

A. MARCH.

La está decidit que 'ls nous presupostos se presentin ab un gran déficit.

Los aumentos en los tributos, lo descubrimiento de la riqueza oculta, l' establiment de mil socialinyas, creadas á pretext de obtenir l' equilibri desitjat entre 'ls gastos y 'ls ingresos, no han servit enterament de res.

Déficit hi havia avants d' exigir tots aquests sacrificis, y déficit continuarà haventhi en lo successiu.

Los gobiernos monárquichs son la viva imatge de

aquellas familias tramposas que may han conegut la previsió, acostumbradas á gastar sempre mes de lo que tenen.

No poden ferhi mes. Encare que treguin la rifa, com si 'ls diners els fessin nosa, corren tot seguit á reventarlos.

Entre aqueixas familias y 'ls governs, no hi ha altra diferencia sino que las primeras fan malbé lo seu, mentres que 'ls segon despilfarran lo que no 'ls pertany: lo patrimoni del país.

En Lopez Dominguez surt ara ab la fatlera d' enviar una comissió técnica á la guerra de Xina, perque pugua veure de aprop com ho pelan els japonesos.

Escolti general: ¿no podría anarhi vosté mateix y quedarse allá?

Ab aixó logriariam dos cosas: que vosté estés content, y 'l país mil vegadas mes content que vosté.

Per últim s' ha alsat la suspensió de las garantías constitucionals, que durant mes de un any ha pesat sobre Barcelona y la seva provincia.

Ab tal motiu una vintena de presos qu' estavan detinguts gubernativament, han recobrat la llibertat perduda.

La CAMPANA DE GRACIA se felicita de que la democrática Barcelona novament entri en la vida de la legalitat.

També aquest any se celebrará la manifestació cívica per honrar la memoria dels valents voluntaris de la República que sucumbiren á Sarriá, en defensa de la legalitat republicana traïdorament atropellada pel general Pavia.

En uns temps com los actuals en que la fé política está tan enervada, importa no olvidar lo sacrifici consumat per aquells mártirs de la lealtat, del valor y de l' abnegació.

Lo nou emperador de Russia ha realisat un acte humanitari, donant un indult general pels delictes polítichs y de imprenta.

Lo número de las personas que beneficiarán aqueixa amnistia, s' eleva á 20,000.

Calculis per aquest sol dato l' estat de opressió en

que ha viscut fins ara aquell país entregat al predomini de un autòcrata.

Gran cosa es que 's concedeixi un indult que redimirà a tants infelissos; però millor seria encare que la nació russa visqués al amparo de institucions lliures, no dependint la llibertat dels ciutadans del arbitre de un sol home.

Tothom reconeix que s'han de fer economies, y 'l govern progressista que 'ns *describma* ha decidit augmentar lo pressupost de Foment establint en tots los Instituts cátedras de Religió y Moral.

Lo govern, ans que tot, vol estar bé ab els bisbes, que han reclamat, pel compte que 'ls té, una intervenció directa en l'ensenyansa pública.

¡Ah! Si 'ls vells progressistas poguessin ressucitar y veure las debilitats dels seus successors y sas eternas transaccions ab la reacció ultramontana, a esgrapadas els treurien del poder.

Los recursos del pressupost de Foment deurien aplicarse á la construcció de obras públicas favorables al desarrollo de la riqueza de la nació.

Y en cambi 's gasta tot en la construcció de un camí enterrament inútil.

Un camí per anàrse'n tots plegats al cel en cos y ánima.

Tenim lo sentiment de anunciar als nostres lectors que 'l popular poeta Frederich Soler, després d' experimentar una millora passatjera que havia fet concebir algunas esperansas, ha recaigut, agravantse terriblement la dolorosa malaltia que vé sufrint per espay de tres mesos.

Catalunya entera dep'ora ab tota l'ánima la desgracia que afigeix al ilustre escriptor y á sa simpática familia.

Quan afirma formalment en Canalejas, que s'ha de atendre á las exigencias del exercit, *costi lo que costi*, seria oportú que arbitrés la manera de realisarho, sense gravar ni en un céntim lo pressupost de gastos.

Vostés preguntarán:—¿Es aixó possible?

Y jo 'ls respondré sense vacilar:—Si, senyors.

Per demostrarho, aquí van uns datos estadístichs, referents á las nacions d' Europa que contan ab un exercit mes numerós y mes ben organiat.

Compresos tots los gastos de guerra, resulta que á cada soldat li costa al Austria 920 franchs; á l'Italia, 960; á l'Alemania, 1,090, y á la Fransa, 1,250.

En cambi á l'Espanya, cada soldat ens costa 1,405 franchs; ó sigan 150 franchs mes que á Fransa; 315 mes que á Alemania; 445 mes que á Italia y 485 mes que á l'Austria.

¿Qué ha de fer, donchs, en Canalejas, pera cumplir la seva paraula?

Senzillament, posar l'exercit espanyol baix lo mateix peu de organizació en que té 'l seu qualsevol de las quatre nacions citadas. Suprimir generals inútils, prescindir de gastos injustificats, tapar totas las filtracions, y atendre ans que als interessos personals, á las necessitats de la defensa de la patria.

Ja veu, donchs, lo Sr. Canalejas, com es possible realisar alló qu' ell se proposava, *cueste lo que cueste*, sense que al país li costi un quarto, y á n' ell ms-teix, tal vegada, la cartera.

Ab gran éxit s'ha estrenat al *Teatro de Novelats* la revista cómica del nostre estimat amich C. Gumá *La gran reforma*.

Si no 's tractés de un company de redacció que durant tants anys vé ilustrant las columnas de la *CAMPANA DE GRACIA* ab la seva facundia xispejant é inagotable, expressariam detalladament la favorable impressió que 'ns ha produhit una obra en la qual l'autor ha derrotat á mans plenas lo seu enginy, combinant hábilment un gran número d'escenas locals, sumament graciosas y dialogadas ab aquell desembrás y aquell garbo que son un dels seus distintius mes característichs.

L'obra ha sigut posada ab esmero estrenantse dos bonicas decoracions degudas als Srs. Chia y Moragas. Fins ara conta un bon número de representacions, la major part de las quals han atret al *Teatro de Novelats* una concurrència numerosa que ha aplaudit com se mereixen al autor y als principals intérpretes de *La gran reforma*.

Mentres lo Papa Lleó XIII practica actius traballs per entrar en inteligencias ab las iglesias disidents de Iaglaterra, aquí 'ls bisbes, els capellans y 'ls llanuts de totas castas fan grans escarafalls, ab motiu de la consagració del bisbe protestant Cabrera.

¡Y á pesar de tot qui sab!

Segons com vajan las negociacions entauladas pel

Vaticá, no seria impossible que al bisbe Cabrera, causa avuy de tantas protestas y de tal guirigay, si la pau arribés á realisar-se, li siguessen reconeguts tots los graus, y quedés convertit en un bisbe com els altres.

Creyeume á mí, llanuts: dependint com dependiu del Papa de Roma, no diguen may:—«De aqueixas benediccions no 'n rebré.»

¡Ay de vosaltres el dia que 'l bisbe Cabrera estiga autorisat per confirmarnos! ¡No 'us arrendo la *bofetada!*»

CARTAS DE FORA.—*Teyá*.—La mateixa persona que 'ns doná la noticia de que l'arcalde de aquest poble havia negat lo seu permís á uns cómichs per celebrar una funció, ab motiu de ferse'n á l'iglesia, 'ns suplica la rectificacó, per quant l'arcalde, en rigor, no negá 'l seu permís, sino que 's limitá á donar un consell que 's veje atés. Consti aixís á instancias de la indicada persona, que confessa lealment qu' estava en un error. Pero de pas li supliquém qu' en lo successiu avants de darnos una noticia procuri cerciorarse'n bé.

*** *Margalef*.—Aquest petit poble de la provincia de Tarragona havia sigut en las dos guerras civils passadas niu de carlins. Mes avuy, gracias á Santa Llucia ó á la influencia de algunas fullas que han traspassat los espessos boscos de Montsant, han anat cayent moltas venas dels ulls. Y volent ser lliures y amos de lo seu han constituhit un comité republicá, cayent com una bomba entre la faramalla carlista. No podent dissimular la malicia que 'ls devora, una de las senyoras més ricas al saber que un botiguer rebia senmanalment la *Campana*, va dirli que no volia véureli may mes tal paperot en la botiga; y no contents encare, van escriure un suelto á un periódich de Tarragona plé de grosserías contra 'ls republicans, puig deyan que tots los que forman lo nou partit no son més que una manada de burrechs. ¿Ha olvidat l'autor del suelto, que 'ls burrechs, bestia molt llanut, es aquell que fou venut, las firs de Vergara y Olot?—Semblants insults sols conseguiran acreditar las ideas republicanas, mes fortas avuy que ahir y demá mes que avuy.

*** *Vilafranca del Panadés*.—Encare que Mossen Pere se 'n vá anar ab lo bisbe Estalella á Teruel, ahont, si s'ho proposa, podrá apendre á ballar la jota, ja tenim qui l'ha substituht, en la persona de un tal Mossén Antón Dachs, á qui moltas beatas, no se si per defecte de pronunciació ó en recort del avi de Vilafranca, li diuhen Mossén Drach. Es un espellá de cara farrenya y poch amich de las llums, ja que en la majoria de las funcions que se celebran, la iglesia está casi sempre poch menos que á las foscas. Per Nadal, en cambi, se 'n celebrá una, que resultá sumament divertida. Un tros de Ajuntament, ab lo Bobo al mitj, tenint á la dreta al Carboner ab guants negres y á l'esquerra 'l Pere Mús qu' encare podia á arengadas, vá assistirli, fentse acompañar per la música. Al entrar á l'iglesia ja havian comensat l'ofici y encare no s'havia trobat la clau del cor, ahont havian d'anar los músichs: després de se guir tots los recones y reconets fou trobada sota del dallonsas de una senyora que distretament s'havia sentat á una cadira en que 's trobava aquella. No pará aquí la gresca. En un cert punt del ofici, un escolá que devia ser novell, en compte de tirar l'encens per davant lo tirava per darrera del qui funcionava, de manera que al girarse aquest, rebé tal cop d'incenser que casi 'l féu gemegar. Al anar á adorar al *Niño* no haventhi bassina disponible utilisaren una teula d'ensotanat, que quedá tota abunyegada al pés dels céntims. ¿Volen mes diversions en una sola funció? Ab rahó deya una beata:—May havia vist celebrar la vinguda del *Niño* al mon, ab mes alegría y mes gresca que aquest any.»

LA SAL DEL MOTIN

Hem rebut l'*Almanach del Motin*, que ha vist la llum puntualment com cada any. Es una publicació

ressalada y *repebrada* que no hi ha més que demanar. Per la meva part no voldria ser sino bisbe, y á ser possible primat de totas las Espanyas sols pel gust de obrir l'apetit de la gent católich, excomunicant á dit *Almanach* desde tots los cubells místichs de la nació.

Perque 's pugan formar una idea del género, aquí 'n va una mostra:

LA CAMPANA DE LAS TENTACIONES

Equivoçando un sendero por ignorancia ó error, cazando un día en Enero se extravió un cazador.

Cerca del anochecer fatigado y sin aliento fuese el hombre á guarecer á un solitario convento.

El prior de la hermandad, al saber lo que ocurría, le ofreció hospitalidad hasta que fuese de día.

El aceptó de buen grado, diéronle bien de cenar, y despues de haber cenado se retiró á descansar.

Pero apenas se entregó en los brazos de Morfeo, el ruido le despertó de un fuerte campanilleo.

Los ojos volvió á cerrar pero á los pocos instantes, volviéronle á despertar los tañidos penetrantes;

y aunque el pobre se esforzaba por conciliar el sueño, la campana que sonaba hacia vano su empeño.

Cuando el sol iluminó con la luz el aposento, en la celda penetró un leguito corpulento

diciendo:—Lamento ser con mi visita importuno pero mi objeto es saber si quereis el desayuno.

—Servidlo cuando querais y gracias por el favor, que vos nunca molestais (le respondió el cazador).

Mas, decidme, hermano lego, puesto que sois tan atento, ¿han tenido Vdes. fuego esta noche, en el convento?

Dígolo porque he notado desde que me fui á acostar que la campana ha sonado casi, casi sin cesar.

Mírole el lego asombrado y dijo inocentemente:—Eso que os ha desvelado se reduce á lo siguiente:

Hay colgada en la cornisa de la sala de oraciones una campana que avisa las mundanas tentaciones, y á dicha campana están por un extremo anudadas

verios alambres que van á las celdas habitadas.

Cuando alguna tentación á cualquier hermano altera tira al punto del cordón que toca en la cabecera,

LO TORN DELS VENTRELLS

—¿Sab que diuhen? Que 'ls sagastins están á punt de caure.

—¡Ay!... ¡Avuy tos y demá festa!

y al escuchar los hermanos que la campana se agita, rezan, cual buenos cristianos por el que lo necesita.
 —Vamos—dijo el cazador— pues por lo que se ha observado el demonio tentador esta noche ha trasnochado.
 —Pues mire—repuso el lego— en este tiempo la esquila le aseguro desde luego que es cuando está más tranquila;
 Y si en-tan poco repara, hermanito ¡qué dijera si una noche aquí pasara en tiempo de primavera!

ANDRÉS TORRE.

ENSENYANSAS EVANGELICAS

UAN vaig llegirho vaig quedar parat. Un diari ho deya en lletres de motllo: «Avuy, en lo palau episcopal, s'ha fet caritat á 2,193 pobres. A cada hù se li ha donat 50 céntims, lo que representa un total la suma de 1,096 pessetas y mitja.»

La noticia no pot ser mes detallada: 's coixeix que surt de bona banda. No: son xifras donadas para ensá pam enllá; l compte es just.

Pobres, 2,193. Limosna per cap 50 céntims. Import total de la caritat: 1,096 pesseta y mitja. Ni hi falta l pico.

¡Aixó, aixó es lo que 'm va deixar parat! No hi ha dúpte que la caritat es una de las virtuts més hermosas; tal vegada lo que més ennobleix á la humana criatura. Fer bé, socorre al desvalgut, amparar al necessitat... ¿hi ha res mes bonich ni digne d' alabansa?

Pero tot reconeixent aixó, també 'm recordo del Evangeli: la bondat no 'm fa perdre la memoria.

«Procura—diu una hermosa sentència—que la teva má esquerra ignori lo que fa la dreta.»

Es á dir; sigas virtuos, sigas humá, sigas caritatiu; pero no te 'n alabis, no ho publiquis, no te 'n vanaglorihs...

¿Cóm dintre al palau episcopal l' han olvidada aquesta máxima?

No ho publiquis—diu l' Evangeli—no ho publiquis!...

Y ho fan posar al diari.

No solzament se 'n entera la má esquerra del que ha fet la limosna, sino las mans de tots los lectors del periódich y dels que l senten llegir.

Perque aquí no hi caben subterfugis.

¿No volian al palau episcopal que la noticia 's fes pública?

Donchs callársela. No era probable que 'ls mateixos pobres anessin portant la contabilitat per tenir lo gust d' anar després al diari á explicarho.

¿S' han donat á llum aquests datos y aquests números á instancia ó ab beneplácit del palau episcopal?

Pues ¡ahont quedan las prácticas cristianas?

Enhorabona que un arcalde qualsevol, lo de Gracia, per exemple, demani ó toleri la repetida publicació de sueltos per aquest istil:

«Hoy el señor Gausachs ha socorrido de su bolsillo particular á...»

«Una desgraciada familia ha recibido del señor Gausachs la cantidad de...»

«El señor Gausachs ha entregado hoy...»

Pero ¡ls vehins de tot un palau episcopal, que han de sapiguer de cor los preceptes evangélichs y están obligats á propagarlos prácticament! ¡Los depositaris de la fé y de la veritat cristiana colocarse á l' altura d' un arcalde de nyigui-nyogui!

¡Cuydado á tornarhi mes!

La caritat, exercida d' aquest modo, pel afany de notorietat, deixa de ser una virtut, y 's converteix en una vanitat mundana.

¿O som cristians ó no ho som?

¿Sí? Donchs seguim las doctrinas del Mestre.

«Fes bé y no miris á qui.»

Ni te 'n alabis públicament.

Ni ho fassis posá al diari.

FANTÁSTICH.

GOIGS Á SANTA MANDRA

VERGE Y MÁRTIR

Sou la santa més tranquila, la que té mes dols perfúm, la que adoran las personas que tenen un xich de gast. Per las vostras santas gracias, per la vostra gran virtut, sou al cel la protectora venerada dels perduts.

Santa Mandra, verge y mártir, advocada dels ganduls.

DE MICA EN MICA—S' OMPLE LA PICA

¡Ay hereus dels progressistas quinas cosas feu mes tristas!

Vos que 'ns feu venir la nona escampant dolsa quietut, y 'ns safeu de fer la feyna, que se 'ns vé tant costa amunt, feu que 'ls pares de la patria s' endormísquin un á un, que pobrets bé s' ho mereixen puig no poden dir Jesús.

Santa Mandra, verge y mártir, advocada dels ganduls.

Vos que sou sagrada verge, que sou n. ártir de la llum, que son tantas vostras gracias que contarlas jo no puch, recordéus dels que us estiman, escribents de quarto l' full, académichs y fiamencas, y municipals de punt.

Santa Mandra, verge y mártir, advocada dels ganduls.

Vos que sou dalt de la gloria casi reyna en absolut, y de tots sou benivolguda, y ab l' Etern vos diu-u tú, feu que á baix, aquí en la terra, per ternirne massa fums, nos agañ tan gran nyonya que nos deixi ab les ulls cluchs.

Santa Mandra, verge y mártir, advocada dels ganduls.

No vulgáu joh verge y mártir! si l' treball aquí 'ns consum que 'l govern per torna 'ns pegui com si fossim tan sols ruchs. Deslliuráunos de Gamazos de tupés y de... consums que interrompen nostra calma ab lo seu etern bum, bum.

Santa Mandra, verge y mártir, advocada dels ganduls.

PISTACHC.

UN OBSEQUI

A LAS SOCIETATS CORALS DE CATALUNYA

o Sr. D. R. Torras, distingit mestre de cant y paisá nostré que 's troba actualment á la Habana exercint ab honra y profit la seva professió, 'ns ha dispensat l' honra de pendrens per intermediaris de un bon desitj que l' anima, y al qual no podiam de cap manera refusar lo nostre concurs.

Autor lo Sr. Torras de un llibre titulat *Método de canto* qu' hém vist molt elogiats pels periódichs cubáns, y sobre l' qual no podém dir res nosaltres per no reconeixé'ns prou pèrits en la materia, ens ha enviat de la seva obra un número d' exemplars, ab l' encárrech exprés de que 'ls posem á disposició de las societats corals de Catalunya, á las quals lo Sr. Torras estima com á catalá y admira com á artista.

Cumplint gustosos lo seu encárrech, y atemperantnos á las instruccions que ha tingut á bé comunicarnos, desde avuy, fins al 15 del actual, entregarem gratuitamente un exemplar del *Método de canto* de D. R. Torras, á cada una de las societats corals catalanas que envihin á buscarlo, á la *Llibreria de Lopez Bernagosi; Rambla del Milí, 20—Barcelona.*

Per obtenir dit exemplar será precis que la Societat coral que desitji adquirirlo, envihi persona autorizada y provista de un rebut, indicant lo nom de la Societat, lo punt de la seva residencia y l' número de socis que la componen. Lo rebut deurá ser firmat pel President y l' Secretari de la societat coral respectiva, y estar sellat, ó timbrat sempre que la Societat reclamant usi timbre ó sello. Cas de no usarne, podrá prescindirse de aquest requisit.

Pera justificar degudament la distribució dels exemplars que obran en nostre poder, després del 15 de janer, enviarem los indicats rebuts al Sr. Torras, qui per l' obsequi que dedica á las societats corals de Catalunya, no aspira á cap altra recompensa.

Hem de advertir, finalment, qu' en lo cas de que l' número de las societats corals que 's presentin, excedeixi al d' exemplars de que disposem, servirém á las primeras que fassan la demanda, y pendrem nota de las restants, quedant en comunicarlo al Sr. Torras á la major brevetat, desitjosos de que cap d' ellas quedi desatesa.

DETRÁS DE LA CREU...

Va obrí uns escapularis mossén Felis y de dintre 'n tragué uns sants evangelis; després las escubertas va esquiná y per forro *El Motin* hi va trobá.

M. Badía.

NA anécdota que copio de un corresponsal del *Brusi*, y que vé á ser un perfil de l' Espanya restaurada.

«Un personatge polítich molt conegut per las sevas enginyosas ocurrencias, sollicitava un empleo important á Ultramar per un dels seus contortulís mes íntims, y com n' hi oferissen un per Madrid, creyent que aixó encare li seria mes agradable, respongué:

«Molt ho agraeixo; pero lo que jo desitjo es que me l' colloquin lo mes lluny possible del méu menjador.»

Los cambis ab Filipinas han arribat al 60 per 100.

Figúrinse quins apuros passarán quan hasta 'ls frares «senyors y duenyos de aquellas islas» han enviat una instancia á la reyna, manifestant, que tal com van las cosas no s' hi poden salvar, y que no s' hi posa un bon remey, no 'ls quedará mes recurs que plegá l' ram, es á dir: tancar los colegis.

Quan se queixan hasta 'ls frares, repartidors de la sopa boba, calculin que farán los pobres infelissos que la mendican.

Afortunadament tenim un ministre de Ultramar molt estudiós, y ja veurán vostés, com en lo successiu, sempre que li preguntin alguna cosa sobre l' assunto, contestará:

—L' estich estudiant.

Y després de barrinarhi molt, será capás de trobarhi una fórmula per l' istil.

«Los únichs cambis que han de preocuparnos seriament, no son pas els de Filipinas, sino 'ls cambis *ministerials*.»

Llegeixo:

Madrid 1.º de Enero.—El Sr. Castelar ha obsequiado con una comida al Cardenal Sancha, Arzobispo de Valencia.

Ja fá algun temps que l' apóstata ha deixat de ser tribuno de la democracia pera convertir en *bocato di cardinale*.

Per més que 'ls neos cridin contra 'l bisbe Cabrera y demés pastors protestants, haig de confessar que desde que 'm consta que tots ells son casats se 'm fan simpàtics.

Crech que la séva situació de marits els posa en condicions de cumplir la séva missió espiritual sense tan perill de descarrillar, com si siguessen solters.

A lo menos tots ells tenen a casa séva la dona propia que vigila.

Llegeixo:

«Caracterizados conservadores, ocupándose de los rumores pesimistas que circulan, dicen que existe en el fondo una causa real que produce en la política una situación extraña.»

¿Una causa... real?

No dignéu res mes: entesos.

Per aquest motiu nosaltres, davant de certes realitats son mes republicans cada dia.

Lo clero francès està alarmat, en vista de que son molts los seminaristas que anant a cumplir lo servey militar, un cop obtenen la llicència, ja no 's recordan de tornar al seminari.

Després de tot, lo que passa es molt natural.

Lo primer que se 'ls fa als quintos tot just entran al quartel es... *esquilari*los.

Y un cop perduda la llana, los habits a la figuera tots penjan... perque veurán: corren unas cantineras!...

Síntesis de l' administració espanyola:

Tirar sempre la casa per la finestra.

Salvació segura.

En lloch de la casa, tirar per la finestra als mals administradors.

La noblesa madrilenya està que bull, ab motiu de haverse concedit, indègudament, segons ella creu, los ducats de Terranova y Monteleon a la condesa de San Bernardo y al marquès de Monasterio respectivament.

Passi que veji ab mals ulls lo del ducat de Monteleon; pero respecte al de Terranova, no te rahó. Y vaig a demostrarho.

Terranova es lo nom de una casta de gossos. ¿Y no es també nom de casta canina 'l de San Bernardo!... Ja veuen com la cosa no val la pena de que la grandesa d' Espanya prengui tan grans incomodos.

L' arquebisbe de Valencia ha anat a Madrid al objecte de reclamar del govern que eximeixi al clero rural del pago dels consums.

Está clar. Que paguin els consums las classes *consumidas*, els infelissos que apenas poden menjar; pero 'ls pobres capellans... ¿ahont s' es vist?... ¡De cap manera!

Y després que alló de donar al Cessar lo qu' es del Cessar ja no es mes que una antiguala.

Un gran xanxullo en porta.

Se parla a Madrid del monopoli de las sustancias explosivas concedit a una companyia particular per una suma irrisoriament baixa.

Y després dirán que s' han acabat los *dinamiters*. Aquí tenen un bon petardo.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Ca-na-lla.
- 2.ª ANAGRAMA.—Canari.—Arnica..
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La Dama de las Camelias.
- 4.ª CADENA DE PUNTS.—T E R
E M E
R E U M A
M E S
A S T R E
R U S
E S T E R
E V A
R A L

5.ª GEOGLÍFICH.—La creu de la masia.

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Miranius, J. Miró y S. y Un Pelotari. N' han endevinadas 4, A. Torrell y Artigas, P. Carreras y J. Prat; 3, Emilia de Zabater, Jo Sol y Joanet Rocavert; 2, Un Pal de Telégrafo y 1 no mes, P. Tronas.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadáns: J. C. Barbetas, P. Tronas, J. Martí, Jo Sol, E. Prats, S. Lleonart, J. Codina, M. Amat, A. Tilop, Manclat, Un Vilafranquí del C. de S. Pere, E. Codina, E. Frascón y M., Porra d' Agnés, y C. Redenbach.—Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadáns: Joanet Rocavert, Fi de sigles, A. Briguets, Pere Carreras, Gil Trebarbache, A. Casaban, Un Noy Tarragoni, J. Sanimoroch, Un jove-net, J. O. R. y Pau Piu a.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá: Pere VI.—La poesia es fluixa, perjudicantla la circunstancia de obehir a un peu forsat.—P. P. T.: No 'ns es possible complaure'l, perque ja comendrà voste que vindrian molts compromisos de la mateixa classe. Rebut lo duplicat.—J. G. Lo que 'ns diu respecte al matedero, seria millor comunicarho a un periódich diari.—Mr. Eugon: Ens ha faltat temps per empendre la correcció.—M. Ll. (Vinebre): Per estar la carta mal escrita, no n' hém pogut treure l' aygua clara.—J. Ferré G.: No vá prou bé.—J. Aveita: Veurém de aprofitarlo.—N. de la P.: Per no haver llegit la carta oportunament, hém fet tart.—J. Staramsa: No 'ns agrada prou.—Telesforo Pegadella: Publicarém los versos.—Errat: N' aprofitarém una.—Ramonet R.: Rebut l' article: veurém de darli sortida.—Emilio Sunyé: Encare que poch, alguns cosa aprofitarém.—Un suscriptor (Badalona): Las cartas han de venir firmadas, y la firma 'ns ha de ser coneguda, com qu' ella respón del contingent.—Un aficionat badaloní: Vaja, home, no sigui tan raro.—E. A. Pijoan: No 'ns acaba de fé 'l pés.—V. X. Es fluix.—J. Casanovas Ventura: Tindrém present lo que 'ns diu de lo que 'ns envia aprofitarém un parell de cantars.—Un serio: La séva solució estava bé; sols la circunstancia de haverla rebuda tart ha impedit la séva publicació.

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

—pera l' any 1895—

escrit y dibuixat per las primeras plumas catalanas.

Láminas al cromo

Se ven per tot arreu al preu de 2 rals.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

L' INDEMNISACIÓ

Després de aplassar lo pagó
tantas y tantas vegadas,

en lloch d' enviar diners,
ens surten ab embaixadas.

